

ประกาศจังหวัดเชียงใหม่
เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5
ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๘ เรื่อง กำหนดให้
ท้องที่เขตจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นเขตควบคุมมลพิษ
พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อดำเนินการควบคุม ลดและขจัดมลพิษ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี
เนื่องจากปัญหาฝุ่นละอองในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน
โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาดังกล่าว คุณภาพอากาศไม่เป็นไปตามมาตรฐานโดยทั่วไปอย่างต่อเนื่อง
และมีแนวโน้มที่จะร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน หรืออาจก่อให้เกิดผลเสียหาย
ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในอนาคต

จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งประสบปัญหาฝุ่นละอองปกคลุมในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงพฤษภาคม
ของทุกปี สาเหตุหลักเกิดจากการเผาในที่โล่ง เช่น การเกิดไฟป่า การเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
การเผาในพื้นที่ชุมชน รวมไปถึงฝุ่นละอองจากไอเสียของยานพาหนะ การปล่อยควันโรงงานอุตสาหกรรม
และกิจกรรมอื่นที่เอื้อต่อการเกิดฝุ่นละออง ประกอบกับลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะ
เป็นแอ่งกระทะ และห้วงเวลาดังกล่าวมีสภาพภูมิอากาศที่มีความชื้นต่ำ การไหลเวียนของอากาศน้อยทำให้
ระบายนภาศก่อนข้างยาก ส่งผลให้เกิดฝุ่นละอองสะสมจนเกิดเป็นฝุ่นพิษปกคลุม ก่อให้เกิดผลกระทบ
ต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และรวมไปถึงความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ทำให้รัฐ
ต้องสูญเสียงบประมาณในการระดมกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ และยานพาหนะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก
(PM2.5) ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จึงได้นำแผนปฏิบัติการเพื่อลด
และขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๑ มาเป็นกลไกทิศทางหลักในการ
ขับเคลื่อน เพื่อควบคุม ป้องกัน รับมือสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ซึ่งประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑: การบริหารพื้นที่เผาไหม้ในป่าโดยแผนท้องถิ่นและชุมชน (Burn Scar
Management by Local Government and Communities)

๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒: การจัดการที่ดินและป่าไม้ของชุมชน (Land Tenure & Forest-Community
Agreement)

๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓: พื้นที่เกษตร การลดมลพิษทางอากาศจากการใช้ไฟในพื้นที่เกษตรกรรม

๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔: Low Carbon City (ลดมลพิษ ลดขยะ ลดคาร์บอน)

๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๕: สุขภาพและการคุ้มครองกลุ่มเปราะบาง

๖) ยุทธศาสตร์ที่ ๖: การขับเคลื่อนแผนการอำนวยความสะดวก (facilitate) และการมีส่วนร่วม

สังคม

/โดยมีมาตรการ...

โดยมีมาตรการในการป้องกันแก้ไขปัญหไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ๕ มาตรการ ดังนี้

๑) มาตรการที่ ๑ การจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

๑.๑) การดำเนินงาน

๑.๑.๑) ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น วิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง วิเคราะห์พื้นที่เผาไหม้ซ้ำซาก

๑.๑.๒) จัดทำทะเบียนประวัติผู้เก็บหาของป่า ลำสัตว์

๑.๑.๓) จัดเตรียมยุทธโรปกรณ์ จัดทำแนวกันไฟ การลาดตระเวน

๑.๑.๔) การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน ผู้นำชุมชนในพื้นที่

๑.๑.๕) จัดทำแผนเผชิญเหตุเมื่อเกิดไฟป่า

๑.๑.๖) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลป่า และการใช้ประโยชน์จากป่า อย่างยั่งยืนผ่านกลไกป่าชุมชน

๑.๑.๗) กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจุดไม้ข้าวโพดและรวมกองเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจและจัดทำข้อมูล จัดทำบันทึกข้อตกลง และรายงานให้นายอำเภอ และผู้บังคับบัญชาทราบ

๑.๑.๘) ผู้ประกอบการไม้ข้าวโพดและจุดรวมกองเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร มีหน้าที่ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ราชการได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

๑.๑.๙) เตรียมความพร้อมชุดปฏิบัติการ ลาดตระเวน เผาระวัง ควบคุมการเผา อย่างเข้มงวด และเมื่อเกิดเหตุสามารถเข้าปฏิบัติงานได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ

๑.๑.๑๐) บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ฝ่าฝืนโดยเคร่งครัด

๑.๑.๑๑) บูรณาการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชูรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน อาสาสมัครต่างๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการขับเคลื่อน

๑.๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่

๑.๒.๒) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ (เชียงใหม่)

๑.๒.๓) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ (เชียงใหม่)

๑.๒.๔) ที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงใหม่/ที่ทำการปกครองอำเภอทุกอำเภอ

๑.๒.๕) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่

๑.๒.๖) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่

๑.๒.๗) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

๑.๒.๘) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

๒) มาตรการที่ ๒ การจัดการในพื้นที่เกษตรกรรม

๒.๑) การดำเนินงาน

๒.๑.๑) ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น วิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง วิเคราะห์พื้นที่เผาไหม้ซ้ำซาก

๒.๑.๒) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้

๒.๑.๓) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมเกษตรผสมผสาน ส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมการไถกลบ สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน เป็นเกษตรปลอดการเผา การส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๑.๔) บูรณาการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำรวจเกษตรกรที่มีความต้องการบริหารจัดการการเผาในพื้นที่เกษตรนำข้อมูลลงในระบบการจดทะเบียนเชื้อเพลิง อาทิ ในระบบ Fire – D หรือ Burn check

๒.๑.๕) ดำเนินการให้สอดคล้องตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เรื่อง มาตรการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (ไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM2.5) ภาคเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ข้อ ๘ ให้หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สนับสนุนองค์ความรู้ รวมถึงการผลิตนำเข้าสินค้าปลอดการเผา เทคโนโลยี เครื่องจักรกลทางการเกษตร ตลอดจนแนวทางการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มสร้างแรงจูงใจด้านเศรษฐกิจ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการลดและเลิกการเผาในพื้นที่เกษตร

๒.๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๑) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่

๒.๒.๒) สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

๒.๒.๓) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่

๒.๒.๔) สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่

๒.๒.๕) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่

๒.๒.๖) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่

๒.๒.๗) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ (เชียงใหม่)

๒.๒.๘) ตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่

๒.๒.๙) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

๓) มาตรการที่ ๓ การจัดการพื้นที่เมือง ระบบขนส่ง อุตสาหกรรม และอื่นๆ

๓.๑) พื้นที่เมือง พื้นที่ชุมชน ทั้งในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ พื้นที่รกร้างว่างเปล่า พื้นที่สาธารณะ

๓.๑.๑) การดำเนินงาน

(๑) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมและสร้างจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาหมอกควัน

(๒) ดำเนินการควบคุมเผ่าะวังป้องกันไม่ให้เกิดการเผา เช่น กองขยะ เศษกิ่งไม้ ใบไม้

เศษวัชพืช ฯลฯ

(๓) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเศษกิ่งไม้ ใบไม้ เศษวัชพืช เช่น ทำปุ๋ยหมัก หรือจัดทำ

แหล่งรวบรวมกิ่งไม้ ใบไม้

(๔) พื้นที่ก่อสร้างต้องจัดทำแผนควบคุมฝุ่น โดยมีมาตรการ เช่น การล้างล้อรถบรรทุก การปิดคลุมกองวัสดุ, ฉีดพ่นน้ำระหว่างขนส่ง เพื่อลดฝุ่นละอองที่เกิดจากการก่อสร้างและการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

(๕) จัดตั้งชุดปฏิบัติการเผ่าะวัง บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๖) บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

๓.๑.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- (๑) ที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงใหม่/ที่ทำการปกครองอำเภอทุกอำเภอ
- (๒) สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่
- (๓) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง
- (๔) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน.

๓.๒) การคมนาคม ขนส่ง การเผาพื้นที่ริมทาง และโรงงานอุตสาหกรรม

๓.๒.๑) การดำเนินงาน

- (๑) การคมนาคม การขนส่ง ดำเนินการตรวจสอบ ตรวจจับยานพาหนะควันดำ หรือตรวจจับการกระทำใดจากกิจกรรมการคมนาคม การขนส่งที่อาจก่อให้เกิดฝุ่นควัน
- (๒) การตรวจวัดมลพิษทางอากาศจากโรงงานอุตสาหกรรม
- (๓) พื้นที่ริมทางทางหลวง พื้นที่ริมทางรถไฟ ทางที่เกี่ยวข้องกับระบบชลประทาน ถนนในท้องถิ่นภายในเมือง ชุมชน หมู่บ้าน โดยเฉพาะพื้นที่ใกล้จุดพักรถ จุดพักคอย หรือศาลาริมทาง หรือพื้นที่จุดเสี่ยงต่าง ให้มีการตรวจสอบเผ่าระวัง ควบคุมไม่ให้เกิดการเผา
- (๔) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่มีการดำเนินกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องในด้าน การคมนาคม การขนส่ง พื้นที่ริมทาง และโรงงานอุตสาหกรรม ให้เกิดการรับรู้รับทราบและตระหนักถึงพิษภัย จากฝุ่นละอองและบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๓.๒.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- (๑) สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่
- (๒) แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ ๑ - ๓
- (๓) แขวงทางหลวงชนบทเชียงใหม่
- (๔) สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑ (เชียงใหม่)
- (๕) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่
- (๖) สถานีรถไฟเชียงใหม่
- (๗) สำนักงานชลประทานที่ ๑ เชียงใหม่

๔) มาตรการที่ ๔ การจัดการผลกระทบด้านสุขภาพ

๔.๑) การดำเนินงาน

- ๔.๑.๑) ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มเปราะบาง (รายชื่อ ที่อยู่ ผู้ดูแล)
- ๔.๑.๒) ประเมินความเสี่ยงสถานที่สำคัญเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๔.๑.๓) จัดเตรียมชุดอุปกรณ์ล่วงหน้า เช่น หน้ากากมาตรฐาน เครื่องฟอกอากาศ พร้อมแผ่นกรองสำรอง มุ้ง/ผ้ากันฝุ่น และเครื่องวัด PM2.5
- ๔.๑.๔) จัดทำ "คู่มือสุขภาพช่วงฝุ่น" ฉบับอ่านเร็วและสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบ คลิปวิดีโอและอินโฟกราฟิก ทั้งภาษาไทย ภาษาชนเผ่า ภาษาพม่า และภาษาจีนยูนนาน
- ๔.๑.๕) จัดอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ครู และผู้นำชุมชน เพื่อให้สามารถคัดกรองอาการ เช่น หอบเหนื่อย แน่นหน้าอก หายใจลำบากเวียนศีรษะ หรือมีผื่นรวมถึงการใช้ ยาพ่นและอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง
- ๔.๑.๖) ดำเนินการให้มีการปรับตารางเรียน/ทำงาน ย้ายกิจกรรมกลางแจ้งเข้าสู่ ภายในอาคาร หรือปรับเป็นการทำงานทางไกลในหน่วยงานรัฐและเอกชน

๔.๑.๗) จัดเตรียม “ห้อง/ศูนย์ปลอดฝุ่น” ให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง ในสถานที่สำคัญ อาทิ โรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์ชุมชน วัด และโรงเรียนขนาดใหญ่

๔.๑.๘) จัดชุดบริการสุขภาพเชิงรุก (Mobile Health) เพื่อให้บริการตรวจวัดสัญญาณชีพ การวัดออกซิเจนปลายนิ้ว (SpO₂) และการวัดสมรรถภาพปอด (PEF)

๔.๑.๙) แจกจ่ายหน้ากากและยาสามัญพื้นฐาน พร้อมจัดระบบนัดหมายการรักษาผ่านทางไกล (Tele-clinic) สำหรับผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

๔.๑.๑๐) จัดชุดปฏิบัติการร่วมเฝ้าระวังในโรงเรียนเพื่อวัดค่า PM2.5 ในห้องเรียน ปรับระบบอากาศ

๔.๑.๑๑) ประเมินสถานการณ์เมื่อเกิดภาวะวิกฤตให้แจ้งเตือนให้หยุดดำเนินกิจกรรม กลางแจ้ง

๔.๑.๑๒) ควบคุมราคาสินค้าอุปโภคบริโภคอยู่ในราคามาตรฐาน

๔.๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๑) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

๔.๒.๒) สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงใหม่

๔.๒.๓) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่

๔.๒.๔) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

๔.๒.๕) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

๔.๒.๖) องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่

๔.๒.๗) โรงพยาบาลเอกชนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

๔.๒.๘) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๔.๒.๙) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

๕) มาตรการที่ ๕ การจัดการบริหารงานภาพรวม

๕.๑) ศูนย์ประชาสัมพันธ์ร่วม (Joint Information Center : JIC) จังหวัดเชียงใหม่ เป็นศูนย์กลางการรับรู้ การสื่อสารให้ประชาชนได้รับทราบสถานการณ์ มาตรการ ข้อกฎหมาย สร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินการภาครัฐในทุกมิติ

๕.๒) ศูนย์สั่งการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) ตามพระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็น **ผู้บัญชาการจังหวัด** มาตรา ๑๕ ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็น **รองผู้บัญชาการจังหวัด** มาตรา ๑๙ โดยมีนายอำเภอเป็น **ผู้บัญชาการอำเภอ** และมาตรา ๒๐ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้รับผิดชอบ ในฐานะ **ผู้บัญชาการท้องถิ่น** และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บัญชาการจังหวัดและผู้บัญชาการอำเภอ ตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นระบบบัญชาการแบบเบ็ดเสร็จเพื่อใช้อำนาจการ สั่งการ ประสานงาน พร้อมทั้งให้กองอำนาจการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รายงานสถานการณ์การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็กทราบอย่างต่อเนื่อง

๕.๓) เมื่อเกิดภาวะวิกฤตใช้ระบบศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ เพื่อบัญชาการสั่งการและบริหารจัดการแบบบูรณาการ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมวิเคราะห์ข้อมูลตอบโต้สถานการณ์ รวมถึงระดมสรรพกำลังและทรัพยากรทุกภาคส่วน พร้อมเป็นศูนย์กลางบริการข้อมูลสารสนเทศ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์เตรียมการเฝ้าระวังและตอบโต้สถานการณ์

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามประกาศจังหวัดเชียงใหม่ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 แบบบูรณาการ จังหวัดเชียงใหม่ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑) พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้ผู้ใด ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำการใดๆ อันเป็นการทำลายป่า

มาตรา ๗๒ ตรี ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีความผิดตามมาตรานี้ ถ้ากระทำเป็นเนื้อที่เกิน ๒๕ ไร่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี ถึง ๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๒) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๑๔ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ

มาตรา ๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท

ในกรณีความผิดตามมาตรานี้ ถ้ากระทำเป็นเนื้อที่เกิน ๒๕ ไร่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๑๙ ภายในอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด (๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม

มาตรา ๔๑ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๔๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ตามมาตรา ๑๙ ถ้าได้กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรือพื้นที่เปราะบางของระบบนิเวศหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้กึ่งหนึ่ง

๔) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๕๕ ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด (๒) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำด้วยประการใดให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเดิม

มาตรา ๔๔ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๕๕ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๔๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ตามวรรคหนึ่งถ้าได้กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ตามที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือพื้นที่เปราะบางของระบบนิเวศหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้กระทำ ต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ถึงหนึ่ง

๕) พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๖๓ ภายในป่าชุมชน ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการ (๒) ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ขุดหาแร่ ล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า หรือกระทำการ ด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าชุมชน

มาตรา ๔๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๕๕ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ และโดย ความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐาน ควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด สำหรับควบคุมการระบายน้ำทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสีย หรือมลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิดออกสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐานคุณภาพ สิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๐ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัด ตามมาตรา ๓๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่ได้ประกาศกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษ ตามมาตรา ๕๔ จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อจัดและควบคุมมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้นเสนอต่อผู้ว่าราชการ จังหวัดเพื่อรวบรวมไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด การจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อจัดและควบคุมมลพิษให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ทำการสำรวจ และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีอยู่ในเขตควบคุมมลพิษนั้น

(๒) จัดทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวน ประเภท และขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ได้ ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลตาม (๑)

(๓) ทำการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์มลพิษ รวมทั้งขอบเขตความรุนแรง ของสภาพปัญหา และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสม และจำเป็นสำหรับ การลดและจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้น

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อจัดและควบคุมมลพิษ ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแนะนำและช่วยเหลือตามความจำเป็น

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าได้มีการใช้ยานพาหนะฝ่าฝืนตาม มาตรา ๕๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะนั้นโดยเด็ดขาด หรือจนกว่าจะได้มี การแก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดกำหนดตามมาตรา ๕๕

มาตรา ๑๐๒ ผู้ใดฝ่าฝืนตามคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะของเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๖๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

๗) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๒๕ ในกรณีมีเหตุอันก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้น การกระทำดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ (๔) การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา ๒๖ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอกชนรวมทั้งระงับเหตุรำคาญด้วย

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น

มาตรา ๒๘ ในกรณีมีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง

มาตรา ๒๘/๑ เมื่อปรากฏว่ามีเหตุรำคาญเกิดขึ้นตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ เป็นบริเวณกว้างจนก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณสุข ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจประกาศกำหนดให้บริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ

มาตรา ๗๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘/๑ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๒๘/๑ วรรคสอง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘) พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๑๕ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการจังหวัด

มาตรา ๑๘ ให้นายกองการบริหารส่วนจังหวัดเป็นรองผู้อำนวยการจังหวัด

มาตรา ๑๙ ให้นายอำเภอเป็นผู้อำนวยการอำเภอ

มาตรา ๒๐ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น

มาตรา ๒๑ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งใด ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นมีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นและผู้อำนวยการจังหวัดทราบทันที

มาตรา ๒๒ เมื่อมีกรณี ตามมาตรา ๒๑ เกิดขึ้น ให้ผู้อำนวยการอำเภอ และผู้อำนวยการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการท้องถิ่น

มาตรา ๒๓ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งใดเป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกันหรือใกล้เคียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น ที่จะสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๙) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่อาคารซึ่งก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายโดยได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีสภาพ หรือมีการใช้ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรืออาจไม่ปลอดภัยจากอัคคีภัย หรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการแก้ไขตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง และถ้าอาคารนั้นอาจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้รื้อถอนอาคารนั้นได้โดยให้นำมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๖ ทวิ ผู้ใดมิได้รื้อถอนอาคารตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๒ โดยมีได้อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

๑๐) พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๑๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดเผาหรือกระทำด้วยประการใดๆ ภายในระยะ ๕๐๐ เมตร จากทางเดินรถ เป็นเหตุให้เกิดควันหรือสิ่งอื่นใดในลักษณะที่อาจทำให้ไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางเดินรถนั้น

มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๑๓๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

๑๑) ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๒๐ ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใด ๆ แม้เป็นของตนเองจนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี และปรับไม่เกิน ๑๔๐,๐๐๐ บาท

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรก เป็นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๑๘ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑๘

มาตรา ๒๒๕ ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาท และเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย หรือการกระทำโดยประมาทนั้นน่าจะเป็นอันตรายแก่ชีวิตของบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๒) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เรื่องมาตรการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (ไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM2.5) ภาคเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ระบุว่า “การเผาในพื้นที่การเกษตร” หมายความว่า การเผาที่เกิดจากการกระทำของเกษตรกร หรือใช้ให้ผู้อื่นเผาในพื้นที่การเกษตรของตน หรือพื้นที่การเกษตรที่เกษตรกรมีสิทธิครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดิน ในช่วงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙ ข้อ ๗ ในกรณีที่เกษตรกรรายใดมีประวัติการเผาในพื้นที่เกษตร เกษตรกรรายนั้นจะไม่สามารถได้รับสิทธิในการเข้าร่วมโครงการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรทุกโครงการ โดยเป็นการขาดคุณสมบัติในการเข้าร่วมโครงการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร นับตั้งแต่ ๑ เมษายน ๒๕๖๙ ถึง วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๗๑ ยกเว้นการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยทางการเกษตร

๑๓) พื้นที่เกษตรกรรมในที่ดินของรัฐ (คทช) หากพบกระทำความผิดให้ดำเนินการงดเว้นการช่วยเหลือ ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๗ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เรื่อง มาตรการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (ไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM2.5) ภาคเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘

๑๔) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๘ เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าควันดำของรถโดยสารที่ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด พ.ศ. ๒๕๖๘ ข้อ ๓ มาตรฐานค่าควันดำจากรถโดยสารเมื่อตรวจวัดด้วยเครื่องมือตรวจวัดควันดำระบบวัดความทึบแสงขณะเครื่องยนต์ไม่มีภาระ ค่าควันดำสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๒๐ ที่ระยะความยาวของทางเดินแสงมาตรฐาน และระยะความยาวคลื่นแสงมาตรฐาน

ทั้งนี้การขับเคลื่อนมาตรการข้างต้นให้ข้าราชการในพื้นที่ทุกคน ทุกสังกัด นายกองคํการ บริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองคํการบริหรส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน ประธานชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการป่าชุมชน และอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ให้ถือเป็นหน้าที่ที่ต้องสอดส่องดูแลเอาใจใส่ และร่วมชี้แจง ให้ประชาชนในท้องที่ปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้อย่างเคร่งครัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๙

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายรัฐพล นราดิศร)

ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่